

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de doue ori pre septemana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditur'a foiei pre afara la c. r. poste cu bani gal'a prin scrisori francate, adresate cãtra expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 54. ANULU XIX.

Sabiu, in 8/20 Iulie 1871.

tru celelalte pãrti ale Transilvanie si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intãi'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ore cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Avisu.

Protocolulu sinodului archidiecesei gr. or. din Transilvania tienutu in anulu 1871, dimpreuna cu actele acestui'a an esitu de sub tipariu. Este de 12 cõle si costa 50 xr. v. a. esemplariulu. Se afla de vendiare la

Tipografi'a archidiecekana in Sabiu.

Invitare de prenumeratiune la

„Telegrafulu Romanu“

pre o jumetate de anu (Iulie-Decembre) alu anului 1871. — Pretulu abonamentulu pre 1/2 de anu e:

Pentru Sabiu 3 fl. 50 xr. v. a.

Pentru Trani'a si Monarchi'a austro-unguresca 4 fl. v. a.

Pentru Romani'a si strainatate 6 fl. v. a.

DD. abonanti suntu rugati a nu intãrdia cu tramitarea prenumeratiuniloru.

Adresele ne rugãmu a se scrie curatu, si in locu de epistole de prenumeratiune recomandãmu on. publ. avisurile postali, cã impreunate cu spese mai putiene si cã mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune la

Editur'a „Telegrafulu Romanu“ in Sabiu.

Dreptu egale.

Unu fenomenu curiosu e ceea ce numescu õmenii politica, de si acestu fenomenu e permanentu cu õmenii si intre õmeni. Sa cautãmu la referintiele nõstre in patri'a nõstra, in celu mai largu, dar si in celu mai tiermuritu intielesu alu ouventulu, si aflãmu afirmata asertiunea nõstra. Este demultu acum de cãndu s'a disu si a casa la noi: „dreptu egale pentru toti“, si unde vomu gasi vre-o fõia publica, in carea sa nu celimu despre nedreptãtãle ce unii au inca sa le suferu si de alta parte despre „nedreptele arogãri“ cercate de partea altor'a. Sa intrãmu in parlamente, dincõci si dincolo de Lait'a, dupa cum se dice, si vomu dã totu preste aparintie de felulu acest'a.

Idea dreptãtãiei pare ca sta in o inaltime asiã de mare incãtu õmenii nu o potu ajunge, incãtu ea sa remãna indelungu tempu numai unu „p i u m d e s i d e r i u m.“

In patri'a nõstra, ce e dreptu, suntu popõre diverse in privint'a originei, traditioniloru si obiceiuriloru loru, in privint'a limbei si culturẽi loru, si asiã mai departe. Unii, si dintre cei ce se tienu mai intiepleti, dicu, ca diversitatea acest'a nu põte concede cã tõte popõrele sa fia egale in modu absolutu, ci numai in õre care proportiune, pâna se voru mai intiepleti si celelalte, si atunci apoi are sa urmezo perfect'a egalitate. Va sa dica, gradulu de cultura aru fi pedec'a de a nu se potẽ inca privi toti de o potriua. Dupa impregiorãrile de facia, nemtii, aru fi dara, cari trebuie sa stea deasup'a tuturoru, in totu cuprinsulu imperiulu nostru.

Noi vedemu ca in press'a nemtiẽca de dincolo de Lait'a se pune mare silintia in directiunea acest'a si ce se intempla la noi, ni este destulu de bine cunoscutu. Suntu fractioni mici de popõre, cari sub asemenea preteste pretindu preferintia sãu chiaru suprematia.

Inse este acẽst'a calea cãtra perfect'a egalitate dorita? Nu!

Cãndu gradulu de cultura aru trebui sa conditioneaze egalitatea diverseloru popõre, atunci amu intrã in greutatea de a nu putẽ deslegã cestiunea culturei nici odata, pentru ca abstragendu dela impregiurarea ca ne lipsesce fõrte adese ori mesur'a cea perfecta si infalibile, mai vine, de a se considerã, ca celu ne egalu indreptatitu nu are nici terenulu, unde sa si desvõlte poterile sele spre a deveni egalu si intelectualminte cu cei ce au tõte in mãna.

Sa loãmu numai esemplulu ce ne jace mai aprõpe dinaintea ochiloru, aici in pamentulu regescu. Sasii au dispusu tempu indelungatu de tõte bunetãtãle tieriei; romãnii au fostu factice eschisi dela densele si dupa prochiãmarea egalei indreptãtãri. Sasii aflãndu-se in starea favorabile de a fi preferiti si au dotatu*) si au umblatu cã sa se dotezo si dela statu preotmea loru, incãtu preotii loru suntu totu atãti conti si baroni in privint'a averei, prin urmare, potu sa caute linisciti de perfectiunrea loru intelectuale; Sasii au dispusu de multu de averea comuna a fundulu regescu singuri si o au intrebuintiatu spre cladirea si sustinerea scõleloru loru de totu felulu; ei au monopolisatu prin triburile loru industri'a in cea mai mare parte a ei, pre temeliulu stãrei exceptionale date de legislatiunile de mai nainte; acum cãndu ne intipumu posetiunea romãniloru cu totulu de partea cea-jalta dela dõsele bunetãti si privilegie, ce putemu deduce alta, decãtu ca din ce a doratu starea acest'a de lucruri mai multu, a trebuitu cã romãnii sa suferu, sa remãna mai inapoi si prin urmare dupa teori'a atinsa, sa se departezo totu mai tare de egal'a indreptãtãre.

Popõrele imperiulu cu vorbe nu voru mai putẽ amãnã inceperea erei egalei indreptãtãri; si decã se simtu unele ca au vre-o prevalentia spirituale, sa sara intr'ajutoriu celoru mai putienu cultivitate, ajutele, dara sa nu cãra dela demele sa se multiamẽca a fi numai pentru sarcinile si nu si pentru binefacerile statulu.

Decã se voru mai inverti cei ce au puterea in mãna indelungu in cerculu celu vitiosu de pâna acum, statulu intregu va fi espusu pericululu de a nu vedẽ ajungẽndu-se odata pacea si armoni'a intro popõre, de a nu vedẽ prosperarea comuna a popõreloru, conditioni principale pentru garanti'a esistintiei.

Fie-care dintre diversele popõre inse are datori'a sea in parte-si si prin urmare si noi romãnii, in modu demnu si nobilu de a conlucrà din tõte poterile la ajungerea egalei indreptãtãri perfecte.

Spre acestu scopu inse este de lipsa sa cautãmu seriosu mijlõcele, cu cari o putemu ajunge si greutãtãle cari ne departẽdia de ea. Mai multu, trebuie cã pre cele dintãiu sa ne punemu tõta silintia spre a le cãstigiã, si pre cele din urma sa le deparãmãmu.

Nu mai in modulu acest'a vomu face cã o u r i o s u l u de astadi sa dispara din politica, sãu celu putienu vomu face cã sa nu purtãmu si noi pre consciintã-ne vre-unu scrupulu, ca nu amu facutu de ajunsu cã acestu curiosu sa dispara.

O vorba pentru mai multe.

In tempulu din urma ni a adusu diuaristic'a nõstra nationale cestiuni pre tapetu, facia cu cari nu põte fi nici decum indiferente, ori ce romãnu. Ans'a a fostu de astadata manifestatiunea romãniloru din Brasiovu.

Ce felulu de cestiuni suntu aceste o destulu de cunoscutu, pentru ca cuprinsulu programulu bra-

*) De unde? de alta data.

sioveniloru si articulu ce au urmatu in legatura cu acelu programu ni le desfasiurara destulu de pre largu si la intielesu. Din tõte, adeca din programa si din articulu se vede insa, ca un'a este cestiunea de pre tapetu, cestiunea, ca romãnii voru sa parasẽca nepasarea la care se condamnãsera fãra a scĩ ei insii.

Ori din ce punctu de vedere amu privi impregiurarea acest'a noi trebuie sa o salutãmu. Intrens'a salutãmu ins'asi viat'a nõstra, care viatia numai asiã se põte desvõltã si pote produce puteri nõue pentru individualitatea nõstra nationale, decã nu o vomu lasã sa se stingã in intunereculu nepasãrei si alu trãndãvirei.

Nu ne putemu esplicã inse rivn'a cea mare, dẽmna de alte afaceri, de a nascoci cãte si mai cãte, pentru de a impedecã si respective de a suspiciunã miscarea cea in adeveru laudabile a unei pãrti din inteligintia romãna.

Unu barbatu pre cunoscutu, din Brasiovu, odinõra celebritate (?) politica inaintea multoru credinciosi, se demite la personalitãti si trivialitãti, impreunate cu laude proprie, numai cã sa descreditezo si sa aduca in esitare cautarea intereselor nationale din partea acelor'a, ce voru cã noi sa nu mai lieferãmu nici diletantiloru politici mereu materia de articulu vaieratori si sfasietori de inima, dara nici batujocura si preda strainiloru si chiaru compatriotiloru de alta nationalitate. O fõia de alta parte, destulu de seriõsa in unele privintie, se pune si in unu „formidabilu“ articulu batujocurescu pre brasioveni ierãsi cu trivialitãti si personalitãti, adaugendu si unele utopii, cari pre lãnga tõta flegm'a nu le putemu numi decãtu, ne pare reu ca suntemu constrisi a o dice, unu adeveratu „hõherer Unsinn“

Ca nu vorbimu din patima, ci numai in interesulu adeverulu, se voru convinge cetitorii cãndu vomu reveni asup'a acestoru producte literari, triste in felulu loru, si totusi provocatorie de umoru.

Amu avutu ocaziune de multe ori sa ne adresãmu cãtra cei de alte pãreri: cã sa combata lucrulu. Acẽst'a aru trebui sa o repetimu si acum. Si asiã cu privire la miscarea de fatia a brasioveniloru, decã voiesce cinev'a sa arate erori in procedere, sa nu tiese intrigi de intrigi, sa nu numẽca cu termini de batjocura scriptele loru si persõnele cari au luatv vre-o parte activa la afacerea din cestiune. O procedere cã acẽst'a este, celu putienu, neonorable. *)

Õmenii faptelor si nu si vorbeloru, se intielege, ca nu lasa a se conturbã prin apucaturile susatinse. Nõue ni se pare ca unu spiritulu vivificatoriu planẽza de nou asup'a natiunei romãne, carea, ori cum i va fi directiunea, nu se va mai opri la vorbele late si surãtõrie ale unui'a si altui'a, ci la rezultatele ce voiesce ale ajunge.

Aru fi consultu dara, cã putienele puteri ce le avemu sa nu le folosimu spre stricarea, ci spre folosulu nostru. Sãu, decã a cãdiutu cinev'a in pecate asiã de aduncu, in cãtu nu mai e in stare a face vre-unu bine pentru natiunea sea, atunci celu putienu sa taca si sa lasẽ sa luere cei ce voru sa luere, cei ce potu si sciu ce trebuie sa luere.

Resunetu la resunetu.

Onorata Redactiune! Cu mare placere amu cetitu articulu R-lui D-lui Vicariu despre infiintarea academei romãne. La inceputu m'amu en-

*) Pentru cã suspiciunea sa aiba õre care efectulu a fostu de lipsa cã sa vina si redactorulu acestei foi cã Pilatu in crederu, din simpl'a cauza, ca e cumnatu cu unu negutiatoriu din Brasiovu. Inferiõre spirite, cari se servescu de ori ce mijlõce, spre ajungerea scopuriloru lor!

tusiasmatu fostu, si ori si candu me entusiasmezu ! — la ide'a cea sublima a unei academii române dupa programul comitetului asociatiunii, carele promite usior'a ei infiintare; inse dupa ce entusiasmul meu s'au cam asediatu si amu inceputu a cugeta cu sânge rece la giurstarile nostre materiale si la saracia generale, la luptele cele multe cu nenumerate neajunsuri, — si dupa ce amu cugetatu, ca o biserică, o scolaria româna carea recere numai 4000 pâna in 5000 fl. si cu câtu necasu, cu câte colecte; in câti ani? de abia se pôte aduna 2—3000 fl. v. a., si inca pre calea colectelor generale, dera apoi 600,000 fl. in câtu tempu s'aru poté aduna? — Nu me expectorezu mai departe, ori me provocu numai la reflexiunile prosime a Reverendissimului D-lui Vicariu in respectulu infiintării academiei si aprobezu motivele acolo espuse si numai atât'a amu de a observă, ca lips'a cea mai neamanvera' avemu de scôle elementare, de scôle populare in tota comun'a, de scolarie române sub scutul confesional, care suntu in stare a ne scapa' crescerea fundamentala a copiiloru din ghiarele scôloru comunale, séu mai curatu disu din „c o m u n i s m u l u ” magiarisatoriu. *) Dupa parerea mea lasamu academi'a si teatrulu românô sa dorma, si nici de cum se recurgemu la ajutoriulu regimului pentru infiintarea nici unei academii paritetice, pentru ca constatarile politice de o parte, si esperintiele amare de pâna acum'a in respectulu ajutoareloru pentru gimnasia, de alta parte ne spune a tacé, a rabda si a asteptă tempuri mai bune**); ci sa ne punemu tota silinti'a a dá ajutoriu pentru scôle populare române confesionale in comunele acelea, unde lipsescu, séu suntu intru o stare miserabila, încatu nu merita numele de scôla! Se ajutamu crestiniiloru nostri in acelea comune, — unde séu lipsescu biserici, séu cladirea ei asi'a de miserabila e, încatu nupôte se resiste tempestatiloru si amerintia cu cutropire, séu s'au inceputu cladirea ei pre baza solida si din lips'a ajutoareloru nu se pôte fini cladirea ei, — ridicarea de biserici

*) Urimu nisuint'a de magiarisare unde o vedemu; preste totu inse sa fimu cu mai multa încredere in vitalitatea nostra si sa nu ne damu cu ori ce ocaziune testimoniu de paupertate cu spaim'a de magiarisare. Red.

**) Suntemu cu totulu de alta parere. Noi românii facemu foarte reu deca privimu in noi numai nesce fiantie, cari au sa suferé si sa fia „stapanite“ de alii, dupa cum se esprimu multi „nationalisti“ de ai nostri. De obiceiulu acestu fara de judecata matura sa ne lepadamu. Noi sa privimu in noi ceea ce suntemu, o natiune cu putere de viatia si care, ca alare, concurge cu tote puterile ei la prosperarea patriei. Din acest'a cauza, ca omeni, cari-si cunosc putinti'a si valoarea loru sa nu ne tragemu numai in unghiuletiu si sa ne bocimu, ci barbatesce sa ne aridicamu fruntea si sa pretindemu dreptulu nostru dela lumea intréga si cu atâtu mai vertosu dela statu, nu dela magiari séu sasi etc., in care conlucramu la existenti'a lui, asi'a dupa cum amu vedutu ca a facutu dlu vicariu in senatulu imp. si cum au facutu alti chiaru si cu privintia la academia. Red.

FOISIORA.

Liège, 6 Maiu 1871.

Trei ore in subteran'a muntelui St. Petru.

Langa Maestricht, in Oland'a.

(Capetu.)

Dupa ce strabatemu câte-va galerii, in cari nu gasimu altu-ceva de insemnatu decâtu trunchiulu unui arbore petrificatu. Nu ne produse nici o mirare, căci amu mai vedutu multe petrificatiuni de felu acest'a si mai nainte. Cu tote acestea, vedindu acea cremene, acele conchilii, acei arbori petrificati in midiuoculu acelu gramezi de nasipu, ne întrebamu cum aceste corpuri ce apartineau in cea mai mare parte animaleloru care nu traiescu decâtu in fundulu mariloru, cum au pututu ele sasi schimbe locul si sa se fisedie in acele regiuni petroze?

Strabatându mai nainte aceste galerii, dederam preste o gramada unde se dice ca s'au gasitu capulu unui mare crocodilu necunoscutu. Langu de 4 picioare si petrificatu, elu fu gasitu la anulu 1780 de către dr. Hofman, care lucră si elu insusi la estragerea acestei bucati curioase.

Cu tote acestea bietulu dr. nu se putu bucura de ostenelele lui, căci proprietariulu locului i'lu luă. Dera nici proprietariulu nu se putu bucura, căci si lui i'lu rapira Francesii, cându cuprinsera Maestricht la 1795 si-lu tramisera la Parisu, unde figurédia

din cladiri solide, ca se pôte infrange tote tempestatile, ca soliditatea ei sa intarésca pre Români in soliditate, ca servitiulu divin in ele finitu si invetiaturile frumose ale lui Christosu in ele propoveduite, se crésca pre crestiniia nostrii in moralitate, ca sa se scie feri in vietia de cursele fara de legiloru si sa se faca apti spre implinirea de fapte bune, care suntu virtutile cele mai frumose omenesci! —

Că acestea tote sa se pôte efectui, trebuie sa ne inaltiamu la punctulu de vedere, din care se privescu lucrurile susu atinse nu din interesu localu ci din interesu comunu, din interesu generalu alu natiunii. Se me chiarificu! Ore totu un'a sa fia natiunii, mamei nostre comune, deca numai unii fii ai ei suntu luminati, suntu bine grigiti, suntu cu tote providuti? Alti inse gemu in saracia, retăcescu in ignorantia si suntu amerintiati de a se rumpe de mam'a loru, carea i a uitatu? —

Nu credu sa fie totu un'a mamei nostre comune, deca gemu unii copii ai ei si deca striga dupa ajutoriu, sa nu alerge ea cu copiii ceilalti bine crescuti si cu tote providuti, a le dá ajutoriulu materialu, prin carele sa-si castige si celu intelectualu! Ea, mam'a, au si alergatu in tote partile si au datu ajutoriulu seu copiiloru sei impresurati; dera nu si toti copiii ei ceilalti binecrescuti si bine providuti, socotindu, ca dora voru fi datu altii destulu; ba inca nu au datu destulu, căci d. e. comun'a Sepsisantgeorgiu din Treiscaune cu ale ei 600 suflete române aruncate ca o naia intre valurile magiarismului secuescu, pre langa tote colectele in interesulu ei facute nu-si pôte fini biseric'a, cu atât'a mai puicu incepe zidirea scôlei sele. Cu tote ca de 3 ani încôce s'au facutu destui pasi si provocari energice pentru facerea de colecte si pentru dare de ajutoriu, si totusi nu s'au potutu aduna 5000 fl., ma inca si maritulu Consistoriu archidiecesanu — multiamita energiei sale! — au cercatu tote mediulocale spre a efectui o colecta deplinu multiamitôre, si totu-si nu s'au adunatu mai multu ca 1356 florini si vro câti-va cruceri din tota archidieces'a Transilvaniei si din dieces'a Aradului; (dieces'a Caransebesului si a Oradiei mari suntu inca in restantia cu colect'a loru).

Adaugendu capitalulu bisericej ierasi pre calea colectei din anii trecuti adunati circa 1500 fl. la cei 1356 fl., aru face unu capitalu de 2856 fl. cari mai toti s'au specificatu afara de vre-o 300 fl. pentru edificarea bisericej; si multiamita lui Dumnedieu! zidirea maréti de pétra si caramida solidu lucrata a bisericej e pusa in picioare, numai coperisiu si cele dinlauntru i lipsesce. Cu incetu si acestea se voru face si pâna in 1-m'a Noemvrie a. c. in intiesulu contractului cu maestru zidariu incheiatu se va fini opulu, numai sa fia bani. Se pôte, ca din colectele facende prin diecesele susatinse se va adonă atât'a câtu va trebui pentru materialu recerutu, dera judecându dupa contribuirea facuta in

si astadi in museu, sub numele de marele animalu din Maestricht (Mososaurus). S'au gasitu si falcele unui animalu mamiferu, cari suntu pastrate in museulu Teiler Harlem. Broșce tiestose, dinti de animale necunoscute, conchilii si alte multe obiecte esite din acestu munte s'au tramisu in deosebite timpuri cându s'au gasitu la cele mai insemnate cabinete de istori'a naturale din Europ'a. Si dintr'acestea posedé si d. Heberhard, conductorele ce-lu avuramu noi, o colectiune destulu de bogata cu cere face unu comerciulu destulu de bunu.

Mergându inainte, damu preste o alta galerie la o adâncime 1 1/2 stânginu care e aprôpe de ispravitu. Aci se observa bine modulu cum se estragu petrele: se incepe a se taiá mai întâiu o scara in loculu celu sanetosu, avendu grig'a de a se lasá câti-v'a stâlpi spre a sustiené bolt'a; se urmédia apoi cu taietur'a in josu in forma de trepte spre a se inlesni suirea si scoborirea. Cu câtu mergemu nainte vedemu ca totu ne scoborimu. Aci conductorele, ca sa ne dee o idea despre adâncimea in care ne aflamu, ne aréta o deschidietura larga de unu stânginu si inalta de 350 picioare care mergea pâna susu d'asupra muntelui. Priviramu in susu prin acest'a gura si d'odata in intunereculu absolutu in care ne gasiamu veduramu o radia din lumina dilei. Prin acea gaura se scobora lucratori pre scripete cându lucrédia in azea parte a pescerei. Aci stamu pre locu. Ne gitamu in drépt'a si in stâng'a, dera inaintea nostra in tote partile nu se deschideau decâtu galerii si ganguri nenumerate pre unde conductorele esto sin-

dieces'a Aradului, unde numai 191 fl. v. a. s'au adunatu, ore adunase-va atât'a, încatu sa se pôte plati maestrului intrepindietoriu inca restantiele 2 rate a 600 fl., un'a pre 1-m'a Augustu a. c. si cealalta pre 1-m'a Noemvrie a. c., in suma de 1200 fl. v. a. cu care s'a obligatu eclesi'a de Sepsi-sânt georgiu afara de cele 2 rate pâna acum'a platite in suma ierasiu de 1200 fl. v. a.? Dă ore scôla in pretiu de 2500 fl. v. a. din ce se va edifică? deca nu ne voru sarf intru ajutoriu mecenatii nostrii, si deca fratii nostrii de preste Carpati, cari-su materialicesce mai bine inzestrati ca noi, nu ne voru dá anume ajutoriu pentru scôla, pentru care suntu cei din Craiova si Brail'a anume recercati din partea respectivului comitetu parochiale! Voi fratiloru de preste Carpati ati ajutatu pre Macedo-români prin facere de scoli nationale si i ati mantuitu din ghiarele desnationalisarei, mantuiti si pre secutiile români din clestele „comunismului“ magiaridietoriu prin contribuirea-ve maritimosa pentru edificand'a scôla din S. Sânt-georgiu, aprôpe de Elöpaták! — Si scôla acest'a inca pâna in 1-m'a Noemvrie a. c. trebuie sa fia edificata, de nu, regimulu opresce tienerea de scôla româna confesionala, unde nu numai in limba magiara se invétia, ci copii si de religiunea loru strabuna sa instrainéza! Lucru nu e de gluma! numai 3 1/2 luni de vietia inca are scôla confesionala româna in S. Sântgeorgiu, apoi e perduta, si cu ea viitoriulu si speranti'a a 600 suflete române secuite, de a capéta crescere nationala! —

Me infioru la cugetulu acel'a, de a rămâné fara scôla nationala si sufletu-mi nu-si afla repausu, deca nu vedu si scôla gatata. Acest'a s'aru potea gatá, deca atât'a unii protopopi si preoti, câtu si docentii si alti inteligenti cu influintia s'aru interesá mai tare de caus'a acest'a, si deca aru pasi mai cu energia la facerea de colecte deslucindu susatinsele giurstaru si indemnându cu fapt'a la colecte. Se nu socotiti lucru de interesu localu, ci lu socotiti de puru nationalu. Aiurea se pôte amená lucrulu, aici nu se mai pôte, aici arde mucleu la degete, căci o parte a natiunii este amerintiata a se perde. Poteti face la academii si teatruri, deca poporulu nu va avé scôle elementare bune si nationale, ci numai comunale mistuitoru de romanismu!

Eu mi-amu implinitu detori'a.

Videant consules!

Valcele (Elöpaták) in 30 Iuniu 11 Iuliu 1871.

Brasiovu 1/13 Iuliu 1871.

Anulu scolasticu 1870/1 s'a incheiatu cu scolarii romani dela norma, scôlele reali, comerciali si dela gimnasiulu român gr. or. de aici in serbatórea S.S. Apostoli Petru si Pavelu cu festivitate indatinata. Acest'a s'a executatu dupa celebrarea S. Liturgii si dupa rogaciunile de multiamita facute in

gur'a providintia a caletoriului. Ne opriramu surprinsii d'o lumina ce ni se aréta inainte-ne foarte aprôpe. Erá lumina unei tórtie care luminá unei dómne francese cu barbatulu seu si unu copilul alu loru. Mare ne fu multiamirea de a gasi fiantie omenesci prin aceste solitudini grozave.

Intorcându-ne la drépt'a audiramu unu sunetu de picatura, incetu si regulatu.

Erá la picioarele nostre o fontana cu apa limpede, rece si placuta, din care beuramu. Isvorulu provine din apele adonate intr'o ganositura a muntelui, cari stracurându-se încetisioru printre stratulu superioru, se concentrédia in trunchiulu unui arbore petrificatu; strabate apoi bolt'a si curge c'o regularitate care, observata cu ceasorniculu, lasa câte o picatura la fie-care 9 secunde. Trunchiulu petrificatu alu acelu arbore i serva de rezervoriu. Putienu mai inainte gasiramu desemnata o locomobila de o marine naturale cu o inscriptiune de desuptu, care aréta ca la anulu 1853 s'a inauguratu deschiderea drumului de feru de la Aix-la-Chapelle la Maestricht.

Strabatându mai multe galerii, conductorele, spre a ne dá o idea despre efectulu intunerecului si absolutei solitudini a acestoru locuri, ne preveni ca ne lasa singuri câte-va momente, si printro gaura de marimea unei guri de cuptoriu, disparu cu tórtiele. Noi remaseramu tienuti unulu de altulu, neindrasnindu a face unu singuru pasiu inainte. Tacerea cea spaimântatôre, acea nópte mai multu decâtu obscura, lips'a conductorelui si a luminei de

biserica S. Nicolau. După finirea acestor'a venira scolarii cu profesorii lor de la biserică cu stindardele în sală gimnasiului unde i au însoțit unu publican numeros din dăni neguțiatori din popor și din dăne. Festivitatea se începă prin cântări de chorul studentilor, se conținea cu cetirea clasificărilor cu împărțirea premiilor, cu unu cumentu la încheerea anului, rostiu de d. directoru dr. I. Mesioț'a despre însemnătatea scôlelor acestor'a, mulțimi Escele Mitropolitului Andreiu Baronu de S i a g u n 'a pentru ajutoriulu și sprijinirea lor, camerelor Ungariei și României pentru subvenționea dată, delegăților scolare eforiei și tuturor Brasiovenilor pentru contribuiri și ostenele la înaintarea lor.

Asemenea îndreptă mulțimă dui commissariu scolaru pentru esamene, p. protopopu localu Iosifu B a r a c u, pentru ostenele și zelulu ce a arătat la presiederea esamenelor și în urma se îndreptă cătra A biturientii, cari esu dela acestu gimnasiu. După acest'a descoperi d. commissariu publiculu mulțimă sea cu sporiulu ce a aflatu la aceste esamene, îndreptă mulțimă publică cătra dăni profesori pentru ca au coresponsu acceptărilor, despre ceea ce va incredință și pre supremulu inspectoratu. În fine urmădă o rostire a unui abiturientu cu care se încheie festivitatea.

Sporiulu s'a constatatu la esamenile de promoliune, la cele scripturistice și mai alesu prin numerulu celu frumosu alu e m i n e n t i l o r u din fie-care clasa. Progresulu în științele necesari s'a vediu la scolari din norma prin propunerea fizicii și a științelor prevădute în legea scolară. Grădinaritul și cântările, acceptamă sa audimă mai bine cătu s'a propusu elevilor. Clasele fetielor nu au încantatu cu acestea. Bine ca se sadescu idei necesari în inimle cele fragile, căci asiă sperămă sa nu mai vedemă scăi și porci rimându prin grădinile românilor, mai alesu la sate.

Numerulu scolarilor în norma în tôte cele 4 clase pentru prunci, 4 pentru fetițe și dăne paralele a fostu preste 380, din cari preste 70. fetițe. În cele 2 clase reali 22 și în cele 2 comerciali 10. elevi. Omenii nostri inca nu știu cuprindă pretiulu celu însemnatu alu acestor'a, de aceea amintimă ca recomandarea lor nu se pôte exprime din destulu. În cele 8 clase ale gimnasiului au fostu preste 140 elevi din cari maturisanti 11 (2 privatisti) dintre acesti'a 4 reportara calculu de p l i n u m a t u r i, 6 m a t u r i și unulu se reprobă. La cele 2 scôle populare din suburbii au fostu preste 60. scolari și pre la scôlele streine de aici 74 elevi.

Astfelu în Brasiovu au cercetatu scôlele în anulu acest'a preste 686 scolari. Cu tôte acestea cine va asemănă numerulu acest'a cu acelu din anii trecuti va află ce n'a crescutu, căci cine va ști pre cei obligati de aici de a cercetă scôlele se va miră, ca o parte mare din pruncii parohiei S.

lângă noi, tôte acestea se adaugă la înspăimântătorea istorie a omenilor cari au muritu pre acolo în modulu celu mai lamentabile.

Staturămă căte 4 nemiscati, începându a ne îngrijă de lips'a conductorelui, cându dădătu 'lu veduramă de departe înaintându inte spre noi, încrușinându necontenitu tortiele, că și cum aru fi fostu unu locuitoru necunoscutu ce 'si apară imperiulu c'o sabia de focu în contr'a curiosității omenesci. Lungimea galeriei și formele neregulate ale pescerei produceau acestu efectu de optica.

Nu departe de aci unu ecou fôrte pronunțiatu repetă vorbele năstre. Pâna la 7 silabe ultime puturamă pricepe din cuvinte. D'aci infundându-ne din ce în ce, prin locuri pre cari piciorulu omenescu nu le visitase de ani îndelungati, întâlniramă pareti derâmăti și țierăna gramădita prin multe locuri. În tacere urmamă pre conductore, semenându mai multu a nisee fantome de cătu a nisee tovarasi veseli și a nisee visitatori curiosi. Conductorele spune ca spre finele secolulu trecut s'au gasitu aci cadavrele a 3 preoti din ordinulu franciscanilor, cari, intrându fără conductore se perdura, neputându gasi pre nicairi esire. Se dice ca aru fi legatu o sfôra la gur'a pescerei că sa le serve de conductore, dăru care se rupsu, frăcându-se de petri: în zădăru căutându esire, morira de fôrme și de desperare într'o teribile agonia.

Se vedu și astadi pre zidu portretele lor în loculu unde au fostu gasiti unulu aprôpe se môră și cei-alti doi deja morti.

Sosiramă în camer'a divinităților pagâne.

Nicolae și Tocileloru nu cercetă scôlele. Audimă ca comitelele parohiali și dăni inspectori scolari voru luă mesuri energice pentru ai constringe la acestă datorie. Au dreptu de a se îngrijă ca cartea e neapărata, și cine nu știe ceti și scrie dice legea municipalităților, ca n'are dreptu la alegere. Și viindu drumulu de feru însusi lucrătorii cu mânilor, carătorii, fără a ști cartea nu voru capetă de lucru. Scolii paralele și invetatori inca voru fi de lipsa. Asemenea aru fi necesariu, că clasele de fetițe sa se mai înmulțiască. Asiă aru fi a se adauge a 5-a, a 6-a, că pre aiuri'a, pentru ca copilele mici esu de aici de căte 10—12 ani și mergu într'a 5-a și a 6-a clasa la sasi, pre unde li se întipăresce pretiu de nationalitatestrăina.

Elevii din scôlele medie se impuțiență, fiindu-ca românu seracu nu mai pôte aveă împințenu la spesele enorme ce i face adă unu fiu pre la scôle. Că se lu mai ajute la acest'a Districtulu românescu alu Brasiovulu pre calea sinódelor, aru fi sa se mai consulte omenii pentru unu internatu, nu mai putienu pentru o scôla de meserii, carea pré usioru o a luat sinodulu protopopescu. Nu vedu omenii ca mergu cu cele materiale și cu numerulu acestor'u îndreptu? deci propasire în tôte cele necesari e firm'a năstra.

În fine sa amintimă ca suntă dăne institute private pentru crescerea copiilor și pentru lucru de mână, pre cari le cercetă unu numeru frumosu de copile române, înse nici unulu nu românescu. De și are unulu puteri laudabile dintre profesorii români, totusi luxulu și îndemănarea cu lucruri de mână, cari țientescă cătra dezvoltarea luxulu, pre mine unulu nu me mulțimesce, pentru ca faciă cu trebuintele năstre a-si doră, că în crescerea secului femeiescu sa fia principiu conductoriu a invetiă lucruri, cari suntă de neapărata trebuintă mai întâiu. Ne plangemă continuu, ca suntemă seraci, ca numai suntă tempuri de cele bune cum eră odată. Pôte sa fia adevăratu; dăra aceea inca e adevăratu, ca femeile române mai nainte cautau sa strălucăscă în societate prin harnici'a lor casnică, dăra nu prin cetirea celor mai demoralizătore romantice, prin aurarii, matasarii și catiferii, fără de a întrebă, ca da man'a la aceste séu nu. Femeile mai nainte nu studiau „Bazarulu“ cu tôte basaconiele cele ce deforma frumsetiele cele firești ale romanelor, nici ne puneau tôte spurcaciunile adunate! de speculanti nesătiosi pre capetele lor, și tôte caricaturile scornite de nesce fantasti dăni de case de nebuni, pre trupurile lor, pentru că sa se jefăscă pre sine modei și pungile lor celui dăntăiu ciarlatanu-speculantu. Femea româna urmă a-si cresce copiii în fric'a lui Ddieu și legea strabuna, urmă a grigi ea însă de ceea ce avé sa vina mai tardu pre mēsa că mancare și pre sine și pre ai sei că îmbracaminte etc. Institute de aceste, crescere de acest'a și tempurile cele bune iera se voru întorce.

Totu Olimpulu e reprezentantu. Jone presida, lângă elu Plutone, Mercuriu și alții, apoi Vinerea, Minerv'a și Junon'a, alu caroru desemnu se vede a fi fôrte vechiu.

Timpulu fiindu fôrte înaintatu, exprimaramă dorinț'a de a ne sui spre esire, promitându că la a dău'a excursiune se visitamă și cele-lalte galerii ale acestui abisu.

— „Ei, dloru, ne replica conductorele, că sa puteti observă cu de amenuntulu tôte curiositățile acestei pesceri, ve trebuie celu putienu trei septamăni. Restulu galerielor ce remănu nevisitate de dv. suntă acelea cari au servitu țieranilor de prin pregiuru dreptu asilu în timpurile de resbelu, și în ele se vedu și astadi sghiaburile sapate în pētra în cari puneau hran'a dobitocelor. Se vedu asemenea și helciugele de feru de cari legau vitele. Acestă pescera, dloru, după marimea sea cea grozavă se pôte dice fără esagerare, ca cu mare înlesnire pôte ascunde intr'ens'a pâna la 40,000 de omeni!“

În fine, după unu viagiu de 3 ore, suntemă aprôpe de esire.

Eberhard stinge tortiele, și iēta-ne din nou într'o completa obscuritate. După căti-va pasi, căte-va linie de lumina strobatean acelu întunerecu desu. Ce efectu placutu ne produse acestă lumina dulce, asemenea cu lumin'a lunei, care din ce în ce deveniă mai strălucitôre, apoi aprôpe de esire destulu de pitorăscă, pâna redobândiramă senin'a lucire a dilei de pre suprafacia.

„Romanulu“

C. Ian. Fontēnu.

Ne mulțimesce multu asocierea studentilor români sub conducerea dui professoru T a c i t u pentru lectura și dezvoltarea în limb'a româna, progresulu ce a arătat d. profes. S t i n g h o în instruirea scolarilor în limb'a franceză. Astfelu ne mulțimesce propasirea ce a facutu d. Directoru gimnasiuale și zelulu mai multor dăni profes. și invetatori lenga cei numiti Dr. P o p u, M a x i m u, D o b r e a n u etc. cari ostentira în acestu anu cu instruirea în cetire, istoria geografia în despartimentele celor trei scôle de adulti. —

Brasiovu 30 Iunie 1871.

Ruptur'a de noiri ce s'a întimplatu în lun'a trecută asupr'a comunei Cristianu de lângă Brasiovu încātu a înspăimântatu pre locuitorii ei și le-au facutu pagube s'a repetatu într'o mesura mai mica în 25 ale acestei luni și asupr'a Brasiovulu. Gazetele de aici au descrisu pagubelo casinate, și anume gazeta germană „Kr. Z.“ în nr. 108 a. c. mai pre largu. Ea atribuie caus'a acestor'u rupturi de noiri devastărei padurilor și muntilor ce au devenitu plesiugi, ceea ce i credemă și noi. Ea descrie mai departe cătu au suferitu români din Prundu, uliti'a mare și de pre lângă Gimnasiulu românu în o distanță de o mie de pasi, încependu dela casele dănilor protopopi Petricu și Baracu, pre uliti'a mare în jos și pre după vale, unde înundându ap'a au intratu prin mai multe curți pivniti și prin case, cătu au causatu pagube mare și s'au înecatulu și trei persône între cari unu scolaru românu lângă gimnasiu. Acestea le constatamă și noi. Mai încolo putienu amintescă acea gazeta despre reulu ce aru fi casinatulu acea plôia napastuitôre și altor locuitori din alte părți mai susu séu mai josu ale orasiului, dăra se mulțimesce a aminti numai de dăni din centru Brasiovulu. Cetitori aceluor gazete și a acestei corespondințe se voru întrebă, dăca au fostu ruptur'a de noiri și asiă potopu, cum au pututu sa sufere numai căti-va locuitori din centrulu Brasiovulu? Suburbiiile de susu prin cari au cursu ruptur'a printre casele de pre siesu și vâli și cele de josu din Brasiovulu vechiu pre unde curgă tôte ap'a adonata pre unulu și acelu-si canalu de ce n'au suferitu? Responsulu acestei cauze 'lu anunțiu și aici spre o t i e l i r e a celor suferitori, ca vecinii gimnasiului nostru au suferitu și suferu, fiindu ca canalulu ce cuprindă paralele cari curgă de pre munti și se concentră în Prundu nu e facutu, cum este facutu largu și adâncă mai injosu în Brasiovulu vechiu. Aici sta susu și ap'a n'are cadere, pentru ca este o môră a bisericiei sasesci lângă pôrt'a cetății de lângă gimnasiu. Acestă môră că se pôte capetă apa cu cadere, albi'a canalulu din prundu pâna la gimnasiu sta mai susu. Astu-feliu veniundu fortun'a și apa multa, iera ap'a neavendu canalu adâncă și albie, curge pre uliti'a mare, rupe case, căci și drumulu ulitiei sta mai susu de cătu curtile caselor. Din acestă cauza au suferitu și suferu acesti proprietari ieră din umflarea apei și vēr'a în urm'a potopelor. S'a facutu plangeri și arătări inca sub absolutismu din partea reprezentantilor S. Nicolae și eforiei scolare, au mersu procesulu pâna la instanț'a de susu pentru că sa se cassede môră caus'a causeram, au esitu comisiuni investigătore și resoluțiuni intru delaturarea morei, dar esecutiune dest au trecut 12 ani totusi nu s'a facutu, fiindu ca taie în pagub'a bisericiei sasesci. În Martiu anulu trecut cându suferira ierasi amaru totu aceste persône amu fostu facutu mai multi petitiune, cătra incl. Politia incl. Magistratu locale și avendu vre-o 38 membrii români în comunitate, pre socotēl'a ajutoriului dloru și la comunitate.

Amu întetitulu ajutoriulu prin lamentățiuni agere prin jurnalele române și germane de aici, că, sa mântuiescă gimnasiulu de inundarea și de proprietarii de mai susu de suferire de pagube asupritôre Comunitatea cercetându prin comisiune s'a convinsu de adevăratulu petitiunei și inca din a. tr. a decisu podirea ulitiei mare în forma de trôca și facerea canalulu și a trecutulu spesele necesari în bugetulu anulu acestui'a. Cu tôte acestea pâna adă nu s'a esecutatu nimic'a, încātu omenii suferira și suferu spaima și pagube, ferăscă ddiu și de bôle în urmă locuitorilor umede.

Aci 'mi vine aminti, ca nu trebuie sa uitămă, ca în împregiurari în cari acceptămă rezultatu dela altii, totu ei au sa-lu esecutedie. Pre ei trebuie sei aduci la acest'a séu pre dramu legalu prin staruintia energica desă cu informatiuni și mediu lociri, séu pre dramu ilegalu fortiatu (pre care ro-

măni nu-lu cunoscu), pentru că sa-i pui în respectu. Noi pre unulu nu umblaramu, ca nu concedea principiulu passivitatiei, *) pre altulu n'avemu puteri și nici scôla.

Multe intemplări triste din cari românii potu avé o scôla de esperintia impinsera pre românii de aici la infratire cu ungurii, nu cu armenii, om dice și „Albin'a.“ Ea nu cunósce numărulu mesteriloru unguri nici numărulu loru în generalu, nici va crede, ca deasupra Brasioului va rasari stéu'a Clusului. La astu-feliu de semne ne ajunge sa fimu passivi adevca sa d u r m i m u. *)

Stimate Domnule Redactore! A aparutu în nr. 48 alu „Gazetei Traniei“ sub numele meu unu respunsu la însăurile tendentiose ale d. corespondinte din nr. 45 alu acele-asi foi — insa deorece dlu redactoru alu Gazetei de și si-a datu cuvântulu ca va publicá respunsulu meu precum i l'amu înaintatu în scrisu — séu se va întielege cu mine — totusi fâra scirea și voi'a mea si-a luatv vointia și a mutilatu și schimonositu în scrisulu meu și a publicatu cá din parte-mi unu respunsu stirbu și confusu. — Respingu asiá dara acelu respunsu ce a aparutu în nr. 48 alu „Gazetei Tr.“ și ve rogu pre domni'a-vóstra a primí și publicá acésta declaratiune în stimatulu dvóstre jurnalulu dimpreuna cu cestionatulu meu respunsu originaru — aci alaturatu. —

Brasiovu în 10/7 1871.

Alu dvóstre stimatoriu

B r a n u.

Domnule Redactore! — În nr. 45 alu foiei dtele coresp. anonimu din nr. 29 da — precum dice densulu — inimiciloru sei personali? respunsu cu tóte replicelu și triplicelu la unu locu — la articulu publicatu în nr. 31 alu „Gazetei.“

În câtu reinfrânge d. corespondinte prin respunsulu seu acésta, articulu din cestiune și în câtu acésta se póte dovedi, voru aretá pré lesne și pre întrecute cei 147 insi, cari nu suntu cifra mórta cum i declara d. corespondinte, ci suntu 147 insi, parte mare cei mai de frunte și mai inteliginti români brasioveni, cari se afla toti cu numele subscrisi în respectivulu articlu în posesiunea dtele. —

Insa fiindu ca d. corespondinte me însémna pre mine cu numele asemenea și pre d. Iosifu Puscariu, care în cursulu respunsului seu vorbesce de pasquillanti? de inimici personali! bá mai aduce precum dice densulu „de exemplu“ definitiuni de intrigantu, de și cu totulu false — și asiá tóte aceste incriminationi, nu se scie de le reduce d. coresp. la persón'a mea? séu a dlui Puscariu? séu a vre-unui'a séu altui'a dintre cei 147 subscrisi în articulu cestiunatu, — pentru aceea, înainte de tóte — neputendu-se aflá din conceptulu respunsului alu dlui coresp. pentru incriminationile acelea adresatulu, — le retournediu tóte acele incriminationi la persón'a adresantelui — mai incolo în interesulu adevêrului și alu dreptei informatiuni a publicului cetitoriu facu cunoscutu cum-ca la festivitata de infratire din 22 Aprilie 1871 eu nu amu pututu lóvá parte, a flându-me cá deputatulu la sinodulu nostru bisericescu în Sabiiu prin urmare tóte câte insira d. corespondinte în privinti'a acésta mie 'mi suntu necunoscute. —

Dupa reintórcerea mea la Brasiovu avuim onóre a primí o deputatiune constatatóre din domnulu Diamandi M a n o l e comersante și domnulu Romanu capitani în pensiune, cari mi impartasira ca adunarea generale a româniloru brasioveni a alesu unu comitetu nationalu cu invitatiunea, ca acésta sa se interesodie și sa lucre în numele loru în tóte cauzele românesci, pentru care nu exista o corporatiune reprezentátorie, — și ca în acestu comitetu ce consta din 12 insi, suntu alesu și io — rugându-me sa primescu acésta alegere și sa póftescu la adunare sa ne constituimú etc.

Eu le multiamiu pentru încredere și cá unulu ce sustienú ca patri'a comuna și nationile conlocuitoare numai prin adevêrat'a infratire pre bas'a

*) Passivitatea aci nu are locu.

R.

*) Avisu energicu pentru românii din Brasiovu de a îmbratási meseriele.

Red.

principiulu egalitatiiei nationale póte și potu fi fericite — acésta a fostu și este punctulu de manecare și finea tuturoru decisiuniloru, petitiuniloru și declaratiuniloru nationei române — vedi acésta dela 1848 și pâna astadi — și cu deosebire juramântulu din câmpulu libertatiei — primiu alegerea, apromitiendu-le ca me voiu infatiosá la adunare! —

În timpulu defiptu ne adunaramu în sal'a de lectura a casinei romanesci — aci ne constituiramú, dându-mi onóre de a me alege pre mine de presiedinte iéra pre d. Isf. Puscariu de secretariu. —

Îndata dupa acésta, amesuratu conclusului adunarei generale se a prezentatu articulu din cestiune cupropunerea cá sa se publice în „Gazeta.“ —

Acésta punendu-se la ordinea dilei se primí unanimu și expeditiunea cátra dta o subscrieiu eu cá presiedinte și d. Puscariu cá secretariu — rugându-se cá se publice alaturatulu articulu care se afla pâna astadi în mânilu dtele și subscrisu de 147 de insi. —

Atátu dreptu informatiunea publicului cetitoriu. —

Ce se atinge acum'a de d. corespondinte și de invectivele cuprinse în respunsulu dnei sele — din consideratiune ca ne cunóschemu ca d. coresp. din copilarie dela scôla din Blasiu fiindu cu 2-ue scóle înainte mea — din consideratiune ca amu traitu împreuna în Brasiovu preste 30 de ani, eu cá advocatu diplomatu, densulu între altele cá Winkel-schreiber — pseudo-advocatu — din consideratiunea acestei — nu potu se dicu amicitie — déra în adevêru cunoscintie vechie — amu otaritu a nu me grabí cu mesori mai aspre, și provocu mái întâiu pre dlu coresp. sa se declare limpede, reduce densulu expresiunile: „inimici personali — pasquillanti precum și definitiuni-le de intrigantu“ le reduce, întrebu, la persón'a mea care amu subscrisu de facto numai expeditiunea mentionata cá sa se publice acelu articulu în întielesulu conclusului adunarei generale și a comitetului de infratire și conformu chiaru voiei proprie a dlui corespondinte ceea ce însusi d-l'a adevêredí, ca te-a provocatu cá ori ce invective? ti voru veni asupra sa le publice — sa se declare, dicu, deslusiundu fie-care faptu cu tóte împrejurárilu lui — iéra pâna atunci le respingú pre acelea în aeru de unde le a culesu d. Cores. pâna stunci susupindu și actionea de presa în contr'a dlui corespondinte. —

În fine ce se atinge de pasagiulu amenintatoriu cu provocare la §§ 487—94 din codicele penale dicundu: „se ceru pedepsirea d. Branu în etate de 61 de ani“ — eu dicu, nu sciu de câti ani este d. corespondinte insa conchidu din pasagiulu acésta cum-ca d. corespondinte în circulu vitiosu alu vietiei sele a ajunsu iérasu la copilaria. —

D-lu corespondinte de voiesce a se spalá, a se mantui de imputatiunile ce i se facu în articulu din cestiune — aperese — resfrangale — aceea insa nu o face, ci ataca numai și incriminédia și pre altii — se vede ca a desperatu de a se justificá și în situatiunea în care se afla i este uritu singuru și 'si canta compagnisti, póftésca! numai lu rogu sa nu se gresiesca în Adresa.

Brasiovu în 24 Iuniu 1871.

B r a n u.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de protopresbiteru alu tractului Mercurei cu resiedinti'a în acestu opidu, se escrie prin acésta concursu pâna la 31 Augustu 1871 st. v. în întielesulu § 23. Nr. 5, și § 63 din statutulu organicu.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu competintiele protopopesci, precum și unu deputatu sistemiundu cu ocaziunea alegerei.

Doritorii de a concurge la postulul acésta au de a fi de sine întielegendu-se barbati cualificati în sensulu statutulu nostru organicu, apti, și bine meritati pre tere. nulu bisericescu și scolariu, sa fie absoluti de gimnasiu, și maturisanti; acei'a cari voru produce documente ca au studiatu la unu institutu mai înaltu voru avé antáetatea. Iéra concursele lorú bine instruate, le voru asterne la

scaunulu protopopescu ortodosu alu Mercurei, respective la prosidulu interimale alu acelu'a în Sabiiu.

Sabiiu 25 Iuniu 1871.

Comitetulu scaunului protopopescu alu tractului Mercurei.

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea de invetiatoriu din comun'a Glimbóc'a în protopresbiteratulu Nocrichiu Cincumare, se escrie prin acésta concursu pâna în 15 Augustu st. v. a. c. cu care este impreunata urmatórea léfa:

- in bani din alodiulu comunci 50 fl. v. a.
- in bucate 10 galete ardelene, jumetate cucuruza dela poporu, — cartiru și lemnele trebuinciose de focu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a si asterne suplicile lorú [la subscrisulu pâna la terminulu presiptu, dovedindu ca suntu de religiunea gr. or. cu portari morale bune, și ca au absolvitu cursulu pedagogicu cu succesu bunu în Institutulu nostru archidiecepsanu. În fine ca suntu cantareti și tipicari buni.

Nocrichiu în 3 Iuliu 1871.

Cu întielegerea ambelorú comitete, parochiale și comunale.

G. M a i e r u

administratoru protopopescu.

68—1

Concursu.

Pentru întregirea parochiei vacante din Corbi protopopiatulu Fagarasiului II, care consta cam din 100 famii se escrie concursu pâna la finea lui Iulie 1871.

Emolumentele suntu:

- Venitulu dela epitrafilu dupa obiceiulu locului.
- O di de lucru de fie care gazda.

Casa parochiala și portiune canonica nu exista.

Doritorii de a ocupá acésta parochia sa se adreseze la scaunulu protopop. alu Fagarasiului II în Avrigu, cere-rile sa fie inzestrate cu testimoniile de calificatiune în întielesulu § 13 alu statutulu nostru organicu, pâna la datulu mai susu indigitatu.

Avrigu 1 Iulie 1871.

Cu contielegerea comitetului parochialu.

Vasile Max i m u.

Adm. prot. Fagaras.

67—2

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scôla confessionalu gr. or. româna din Poian'a sarata, tractulu protopopescu alu Trei Scaunelor, se escrie concursu pâna la 3 Augustu a. c. st. v. care va fi și diu'a alegerei; emolumentele suntu:

200 fl. v. a. salariu anualu, cartiru liberu, și lemnele de lipsa.

Doritorii de a ocupá acestu postu, suntu avisati a-si tramite recoursele lorú bine instruite, în sensulu statutulu organicu, cátra comitetulu parochialu.

Poian'a sarata în 25 Iuniu 1871.

Cu scirea și contielegerea mea.

Ioanu Petricu

Protopopu.

(64—3)

Nr. 54—1871.

Edictu.

Mari'a Matia din Daisiór'a, carea înainte de acésta cu 8 ani, parasindu-si cu necredintia legiuitulu seu barbatu pre Ioanu Plesi'a totu de acolo, pribegesce în lumea larga asiá încátu nu s'au potutu dá de ubicati'a ei, — se citédia cá în terminu de unu anu și o di, dela dat'a de fatia, sa se presentedié la acestu foru matrimonialu, cáci la din contra se va decide procesulu divortialu încaminatu din partea barbatului, și în absentia ei, — la prescri'sa legiloru și a ss. canóne. —

Hasifaleu 1 Iuniu 1871.

Scaun. protopresbiterale gr. or. alu Palosului.

Ioanu Gheaj'a

Adm. protopopescu.

Burs'a de Vien'a.

Din 7/19 Iulie 1871.

Metalicele 5%	59 45	Act. de creditu	284 30
Imprumut. nat. 5%	69 10	Argintulu	121 30
Actiile de banca	766	Galbinulu	5 81